

197

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ZDROWIA

z dnia 18 września 1956 r.

w sprawie wydawania przez apteki otwarte i kolejowe leków i innych artykułów dozwolonych do obrotu aptecznego.

Na podstawie art. 2 ust. 2 oraz art. 4 ust. 5 ustawy z dnia 8 stycznia 1951 r. o aptekach (Dz. U. Nr 1, poz. 2) zarządza się, co następuje:

§ 1. 1. Apteki społeczne powinny być zaopatrzone w środki farmaceutyczne i inne artykuły dozwolone do obrotu aptecznego, określone w urzędowym spisie leków i w innych wykazach wydanych przez Ministra Zdrowia, a jeżeli chodzi o leki stosowane wyłącznie w lecznictwie zwierząt — w wykazach wydanych przez Ministrów Zdrowia oraz Rolnictwa.

2. Wydział zdrowia prezydium wojewódzkiej rady narodowej (Zarząd Służby Zdrowia w m. st. Warszawie, m. Łodzi) może na czas określony lub na stałe zwolnić niektóre apteki społeczne od obowiązku utrzymywania pełnego asortymentu środków farmaceutycznych. Zwolnienie może nastąpić na wniosek wojewódzkiego przedsiębiorstwa aptek, zgłoszony w odniesieniu do środków stosowanych wyłącznie w lecznictwie zwierząt w porozumieniu z wojewódzkim zarządem rolnictwa (zarząd weterynarii).

3. Apteka zwolniona od obowiązku utrzymywania pełnego asortymentu środków farmaceutycznych powinna wskazywać osobom zainteresowanym adres najbliższej apteki dysponującej pełnym asortymentem środków farmaceutycznych.

§ 2. Asortyment leków, które należy utrzymywać w punktach aptecznych, określa Centralny Zarząd Aptek.

§ 3. Kierownik apteki otwartej obowiązany jest dopilnować, aby apteka była zaopatrzona w dostateczną dla potrzeb ludności ilość leków oraz artykułów dozwolonych do obrotu aptecznego, odpowiadających pod względem jakości obowiązującym w tym zakresie przepisom.

§ 4. 1. W każdej aptece otwartej powinno stale znajdować się na składzie co najmniej 50 000 jednostek surowicy przeciwbłoniczej, 3 fiołki po 1500 jednostek surowicy przeciwężcowej i komplet (pudełko) szczepionki przeciw wścieklicznie.

2. Ponadto apteki otwarte wyznaczone przez wydział zdrowia prezydium wojewódzkiej rady narodowej (Zarząd Służby Zdrowia w m. st. Warszawie, m. Łodzi) powinny stale posiadać 2 fiołki surowicy przeciw jadowi żmii, 2 fiołki surowicy przeciw jadowi kielbasianemu oraz 5 fiołek surowicy przeciw zgorzeli gazowej.

3. Dokładne adresy aptek, o których mowa w ust. 2, powinny być wywieszane na widocznym miejscu we wszystkich aptekach znajdujących się w danej miejscowości.

§ 5. 1. Bez recepty wolno wydawać z apteki:

- 1) leki gotowe, w których skład nie wchodzi środki odurzające ani środki bardzo silnie lub silnie działające,
- 2) leki wymienione w wykazie stanowiącym załącznik do rozporządzenia.

2. Leki inne niż wymienione w ust. 1 wolno wydawać z apteki tylko na podstawie recepty lub sygnatury (§ 17).

§ 6. 1. Pracownik apteki może przyjąć do realizacji receptę na lek jedynie wówczas, gdy recepta pod względem formy i treści odpowiada obowiązującym przepisom.

2. Przepis ust. 1 stosuje się odpowiednio do pracownika sporządzającego lek recepturowy.

§ 7. 1. Pracownik apteki otwartej wydający lek ponosi odpowiedzialność za tożsamość i jakość leku, z wyjątkiem leków gotowych wydawanych w zamkniętym opakowaniu wirtuwni lub hurtowni.

2. Przepis ust. 1 stosuje się odpowiednio do pracownika sporządzającego lek recepturowy.

§ 8. 1. Pracownik wydający lek gotowy powinien sprawdzić termin ważności leku oraz, jeżeli jest to możliwe bez uszkodzenia opakowania fabrycznego, również wygląd leku.

2. W razie gdy wygląd leku gotowego nasuwa uzasadnione podejrzenie co do jego jakości, nie wolno wydawać takiego leku do czasu zbadania, czy lek może być użyty zgodnie ze swym przeznaczeniem.

§ 9. 1. Pracownik apteki może, z zastrzeżeniem określonym w § 10, wydać na podstawie recepty tylko taki rodzaj i taką ilość leku, jakie zostały określone w receptce.

2. Przepis ust. 1 stosuje się odpowiednio do pracownika sporządzającego lek recepturowy.

§ 10. 1. Pracownik apteki otwartej może wydać lek zawierający środek odurzający, środek bardzo silnie lub silnie działający w dawce przekraczającej maksymalną dawkę ustaloną w obowiązującej farmakopei jedynie wówczas, gdy w receptce podano również słownie dawkę leku, a adnotację tę opatrzone dodatkowym podpisem osoby, która wystawiła receptę.

2. Jeżeli recepta nie odpowiada warunkom podanym w ust. 1, pracownik przyjmujący receptę powinien po porozumieniu się z kierownikiem apteki żądać jej uzupełnienia przez lekarza, a gdy to jest utrudnione — skorygować receptę przez zmniejszenie ilości danego leku do ilości dawki średniej określonej w farmakopei.

3. Obowiązek sprawdzenia i w miarę potrzeby wprowadzenia odpowiedniej korekty do recepty ciąży również na

pracowniku sporządzającym lek recepturowy oraz na pracowniku wydającym lek recepturowy z apteki.

§ 11. 1. Jeżeli recepta obejmuje środek farmaceutyczny, który zgodnie z obowiązującą farmakopeą wolno jest stosować w stanie oczyszczonym lub nie oczyszczonym, a w receptce nie określono gatunku, pracownik wydający bądź sporządzający lek recepturowy powinien wydać lub zastosować do sporządzenia leku recepturowego środek w stanie oczyszczonym.

2. Jeżeli recepta obejmuje środek stosowany w różnych koncentracjach lub o różnej sile działania, a w receptce nie określono żądanej koncentracji, wówczas pracownik wydający bądź sporządzający lek powinien wydać lub zastosować środek o najmniejszej koncentracji lub sile działania.

§ 12. Pracownicy aptek, którzy przyjmują, sporządzają lub wydają lek, obowiązani są zaznaczyć na receptce wszelkie różnice pomiędzy lekiem zapisanym a wydanym na podstawie recepty.

§ 13. 1. Pracownik apteki zatrudniony przy przyjmowaniu recept i wydawaniu leków powinien wykonywać te czynności według kolejności zgłoszeń.

2. Poza kolejnością należy przyjmować recepty i wydawać leki, jeżeli:

- 1) recepta zawiera polecenie „wydać natychmiast” bądź oznaczenie równoznaczne,
- 2) recepta opiewa na surowice lub szczepionki,
- 3) lek służy do udzielenia pierwszej pomocy.

3. Przepisy ust. 1 i 2 stosuje się odpowiednio przy sporządzaniu leków recepturowych.

§ 14. 1. Pracownik przyjmujący receptę na lek recepturowy obowiązany jest opatrzyć każdą receptę kolejnym numerem przyjęcia, wycenić ją oraz oznaczyć termin odbioru leku.

2. Recepty wycenia się na podstawie obowiązującego cennika aptecznego. Od obliczonej ceny ustala się należność pobieraną od osoby uprawnionej do otrzymywania leków za opłatą ulgową stosownie do oznaczonej na receptce odpłatności. Obliczenie należności za lek powinno być odnotowane na realizowanej receptce i podpisane bądź oznaczone pieczęcią pracownika apteki.

3. Należność za lek pobiera się z góry.

§ 15. 1. Recepty na środki odurzające należy przechowywać w aptece przez okres trzech lat, a pozostałe recepty przez okres dwóch lat licząc od dnia sporządzenia leku recepturowego bądź od dnia wydania leku gotowego.

2. Za przechowywanie recept oraz prowadzenie i przechowywanie obowiązującej dokumentacji ponosi odpowiedzialność kierownik apteki.

§ 16. 1. Do każdego leku recepturowego sporządza się w aptece społecznej sygnaturę oraz dołącza się ją do opakowania i wydaje wraz z lekiem. Sygnaturę należy umocowywać do opakowania leku w taki sposób ażeby można ją było odłączyć bez uszkodzenia.

2. Sygnatura powinna zawierać następujące dane przepisane z recepty:

- 1) nazwisko i imię osoby, dla której lek jest przeznaczony,
- 2) skład i sposób użycia leku,
- 3) nazwisko, imię i tytuł zawodowy wystawcy recepty,
- 4) polecenie zawarte w receptce dotyczące powtórzenia leku oraz ewentualny termin powtórzenia, a ponadto
- 5) cenę leku,
- 6) oznaczenie i adres apteki wydającej,
- 7) kolejny numer wykonania i datę sporządzenia leku.

3. Pracownik wydający lek obowiązany jest stwierdzić własnoręcznym podpisem zgodność treści sygnatury z receptą.

4. Do leków przeznaczonych do użytku wewnętrznego stosuje się sygnatury w kolorze białym, do użytku zewnętrznego — w kolorze pomarańczowym, a do zastrzyków — w kolorze niebieskim.

§ 17. 1. Na podstawie sygnatury wolno wydać lek z apteki, jeżeli jest on dozwolony do sprzedaży bez recepty albo jeżeli w receptce znajdowało się polecenie powtórzenia leku, a odpowiednia adnotacja jest zamieszczona w sygnaturze. W tym przypadku sygnaturę traktuje się jak receptę.

2. Nie wolno jednak wydawać na podstawie sygnatury leku przeznaczonego do użytku wewnętrznego lub do zastrzyku, a zawierającego środek odurzający bądź środek bardzo silnie lub silnie działający w dawce przekraczającej maksymalną dawkę jednorazową lub dzienną określoną w obowiązującej farmakopei.

§ 18. Pracownik sporządzający lek recepturowy obowiązany jest własnoręcznym podpisem potwierdzić na realizowanej receptce, że lek został wykonany zgodnie z ordynacją zawartą w receptce.

§ 19. 1. Na opakowaniu leków wydawanych bez recepty powinna być podana nazwa apteki, ilość i cena leku, a jeżeli w skład leku wchodzi dwa lub więcej środków farmaceutycznych — nazwy i ilości każdego składnika.

2. Przepis ust. 1 nie dotyczy leków gotowych, które są wydawane w zamkniętym opakowaniu wytwórni lub hurtowni farmaceutycznej.

3. Na opakowaniach preparatów galenowych przyrządzanych i wydawanych w aptece należy umieszczać następujące dane:

- 1) nazwę preparatu,
- 2) oznaczenie i adres apteki,
- 3) skład preparatu bądź stwierdzenie, że skład preparatu odpowiada wymaganiom określonym w obowiązującej farmakopei lub w innych przepisach,
- 4) ilość preparatu zawartą w opakowaniu,
- 5) sposób użycia,
- 6) cenę.

§ 20. 1. Pracownik przygotowujący w aptece otwartej lek do wydania powinien użyć opakowania przystosowanego do rodzaju leku, a ponadto jeżeli lek ulega zmianom pod wpływem światła lub czynników atmosferycznych — opakowania chroniącego lek przed tymi czynnikami.

2. Przepis ust. 1 stosuje się odpowiednio do pracownika wydającego lek z apteki.

§ 21. Pracownik wydający lek powinien sprawdzić, czy lek jest wydawany dla osoby, dla której została wystawiona recepta, a ponadto w miarę potrzeby udzielić osobie odbierającej lek wskazówek co do sposobu używania i przechowywania.

§ 22. 1. Pracownicy aptek otwartych obowiązani są zachować w tajemnicy wszelkie wiadomości dotyczące recept, które realizuje się w aptece.

2. Recepty przyjęte do wykonania w aptece otwartej wolno okazywać jedynie osobom, które je wystawiły, oddały do wykonania lub odbierają lek z apteki, a także organom uprawnionym do kontroli apteki.

3. Nie wolno wydawać z apteki odpisów recept i sygnatur osobom nie wymienionym w ust. 2 ani też udzielać takim osobom informacji dotyczących choroby osoby, dla której lek został wydany.

§ 23. 1. Apteki otwarte obowiązane są wydawać leki i artykuły sanitarne w czasie ustalonych godzin pracy, dyżurów nocnych i pogotowia pracy.

2. Wydział zdrowia prezydium wojewódzkiej rady narodowej (Zarząd Służby Zdrowia w m. st. Warszawie, m. Łodzi) na wniosek właściwego przedsiębiorstwa aptek ustala godziny pracy aptek oraz ich dyżury nocne i pogotowia pracy.

§ 24. Do czasu wydania przepisów normujących zasady wystawiania recept przez lekarzy i techników weterynarii — pracownicy aptek powinni przy realizowaniu takich recept stosować odpowiednio przepisy dotyczące wystawiania recept przez lekarzy i felczerów.

§ 25. 1. Apteki kolejowe powinny utrzymywać środki farmaceutyczne ustalone w urzędowym spisie leków i w innych obowiązujących wykazach wydanych przez Ministra Zdrowia.

2. Wydział zdrowia prezydium wojewódzkiej rady narodowej (Zarząd Służby Zdrowia w m. st. Warszawie, m. Łodzi) na wniosek zarządu zdrowia właściwej dyrekcji okręgowej kolei państwowych może na czas określony lub na stałe zwolnić niektóre apteki kolejowe od obowiązku utrzymywania pełnego asortymentu środków farmaceutycznych.

3. Godziny pracy aptek kolejowych ustala zarząd zdrowia właściwej dyrekcji okręgowej kolei państwowych.

4. Przepisy §§ 3, 6 — 13, 14 ust. 1, 15 — 22 stosuje się odpowiednio do aptek kolejowych.

§ 26. Tracą moc:

- 1) rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 28 sierpnia 1930 r. o wydawaniu z aptek środków lekarskich (Dz. U. z 1931 r. Nr 6, poz. 30 i Nr 60, poz. 486 oraz z 1949 r. Nr 8, poz. 45),

- 2) rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 19 listopada 1948 r. o obowiązkowym utrzymywaniu przez apteki publiczne niektórych surowic i szczepionek (Dz. U. z 1948 r. Nr 56, poz. 448 i z 1950 r. Nr 30, poz. 276).

§ 27. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Zdrowia: w z. B. Kozusznik

Załącznik do rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 18 września 1956 r. (poz. 197).

WYKAZ ŚRODKÓW FARMACEUTYCZNYCH, KTÓRE MOGĄ BYĆ WYDAWANE Z APTEK BEZ RECEPT

1. Acetum Sabadillae	23. Czekoladki przeczyszczające
2. Acidum dehydrocholicum — tabl. 0,25	24. Fellogen — draż.
3. Acrinol — tabl. 0,1	25. Formalinum
4. Alusal c. Belladonnae	26. Hemostigen
5. Allonal — tabl. 0,16	27. Hexacit — tabl. 0,5
6. Antineuralgiae tabl.	28. Guttae Inoziemcovi
7. Antipyrinum — tabl. 0,5	29. Jod Calcium Diuretin — tabl. 0,6
8. Argentum nitricum in bacillis c. Kalio nitrico	30. Multivitaminum — draż.
9. Astmasol	31. Pabialgin — tabl. 0,25
10. Astmosan — tytoń	32. Phenacetinum — tabl. 0,5
„ — papierosy	33. Pyramidonum — tabl. 0,3 i 0,1
„ — proszek do palenia	34. Salipyrinum — tabl. 0,5
11. Bellacorn — draż.	35. Sirupus Colae comp.
12. Bioform	36. „ Creosoti comp.
13. Borotropin — tabl. 0,5	37. Sol. Jodi spirituosa
14. Bromcalciumtheosan — draż. 0,5	38. Tabulettae antidolorosae (od bólu głowy)
15. Bromural — tabl. 0,3	39. Tinct. Valerianae aeth.
16. Calcio-Cardiamid — tabl. 0,4	40. Tonicum
17. Calcium Diuretin — tabl. 0,5	41. Tussispect — syrop
18. Cardiamidum liq.	„ — krople
19. Cardiazolum liq.	42. Unguentum Sulfathiazoli 5%
20. Chinosyth — tabl. 0,5	43. Veramid — tabl. 0,4
21. Cresolum saponatum	44. Vitaminum A + D caps.
22. Cuprum sulfuricum	